

PORUBSKO - ZÁBREŽSKÝ SPRAVODAJ

číslo 2/2020 | ročník 7. | Uzávierka čísla: 11. 12. 2020 | Vyšlo: 16. 12. 2020 | Náklad: 400 ks | Nepredajné

*Neč sú pre vás tieto sviatky
žiarivé a radostné.*

*Neč všetky vaše želania
a sny stanú sa skutočnosťou
a neč vás pocit radosti
naplní počas celého roka.*

Úvodník starostu

Vážení obyvatelia, zanedlho sa skončí jeden z najťažších rokov v živote mnohých z nás. Bol naplnený obavami o zdravie svoje i svojich blízkych, smútkom za blízkymi, ktorí už nie sú medzi nami, či starosťami o vlastnú existenciu.

Život však musí pokračovať.

„Vďaka“ koronavírusu a z neho vyplývajúcich zákazov a zamedzeniam sa ani v druhom polroku nemohli uskutočniť mnohé plánované aktivity. O tých, ktoré sa podarili, resp. nepodarili zrealizovať, vás chcem poinformovať.

Pokračovali práce na renovácii Bajčiovskej veže – etapa reštau-

rovanie. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Verejné obstarávanie na reštaurovanie vyhrala firma Boroš Šamudovce, s ktorou bola 1. septembra podpísaná zmluva o vykonanie prác. Tieto boli ukončené 12. decembra. Do konca januára 2021 bude vypracovaný projekt na dokončenie renovácie a so žiadosťou o finančné prostriedky bude zaslaný na Ministerstvo kultúry SR. Pripravuje sa vybudovanie info kiosku v bezprostrednej blízkosti veže, prostredníctvom ktorého sa návštevníci areálu dozvedia v štyroch jazykoch zaujímavosti a históriu Gecele.

Na hrobe Šimona Čaploviča v Geceli bol osadený náhrobok, ktorý bol uschovaný na zbernom dvore.

V súčasnosti sa zhotovuje náhrobná doska, ktorá bude namontovaná na pôvodnom mieste.

Zaoberali sme sa reguláciou Mlynskeho potoka od obecného úradu po Oravu. Začiatkom októbra bola vykonaná obhliadka uvedenej lokality za účasti starostu a vrcholového ma-

nažmentu Správy povodia horného Váhu. Z výsledku obhliadky vyplynulo, že na úseku medzi čističkou a Šimonovcami bude vybudované lavostranné opevnenie kamennou rovnatinou. Práce sa zrealizujú v roku 2021, v rámci periodickej údržby na toku.

Na vybudovanie mostnej konštrukcie s opevnením bola vytypovaná lokalita - pod kultúrnym domom v Zábreží. Projektovú dokumentáciu zabezpečí obec.

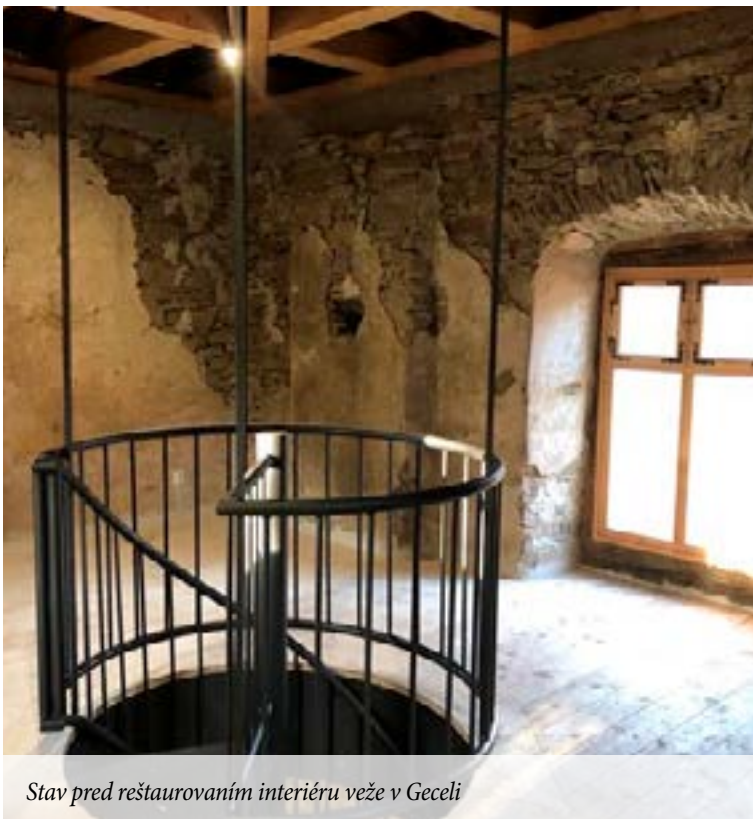
Dňa 16. novembra sa za účasti projektanta, poslancov OZ, starostu a dotknutých obyvateľov Zábreže konala obhliadka vytypovaného miesta na stavbu mosta. Prítomní skonštatovali, že vhodnejším miestom je brod pri Habánikovcoch. Závery zo stretnutia boli zaslané Správe povodia horného Váhu Ružomberok. Dňa 3. decembra bolo zvolané opätovné stretnutie, na ktorom bolo dohodnuté, že projektovú dokumentáciu dá spracovať obec na vlastné náklady. Správa povodia horného Váhu vybuduje oporné múry na mostnú dosku.

Bolo ukončené prepojenie pitnej vody z vodovodu agro družstva

na vodovodnú sieť Oravskej vodárenskej spoločnosti.

Vzniknutý problém a jeho riešenie s ČOV a kanalizáciou na Diele je zverejnený na webstránke obce (obec - Život v obci - kanalizácia). Okresný úrad Dolný Kubín, odbor starostlivosti o životné prostredie uložil svojim rozhodnutím obci opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov:

1. Preveriť pôvod splaškových a dažďových vôd privádzaných do ČOV, ich množstvo technický a právny stav kanalizácie v riešenej časti obce (stará časť dediny, novšia časť Dielu, staršia časť Dielu) a výsledky zistení predložiť tunajšiemu úradu. Pre dotknuté domácnosti bola spracovaná výzva na vyžiadanie zálohy v sume 100 eur na vykonanie opatrenia č.1. Na výzvu nereagovalo deväť domácností. Po urgencii formou SMS vyplatila zálohu jedna rodina. Päť domácností splnenie opatrenia zrealizuje na vlastné náklady. Na základe cenovej ponuky Oravskej vodárenskej spoločnosti a.

Stav pred reštaurovaním interiéru veže v Geceli

Stav po reštaurovaní veže

s. bola zaslaná objednávka na vykonanie opatrenia č.1. Protokol z vykonanej previerky a faktúra za objednanú prácu nám zatiaľ neboli doručené. Po fakturácii OVS bude vykonané zúčtovanie zálohy.

- Zmluvne zabezpečiť oprávnenou organizáciou pravidelné zneškodňovanie odpadových vôd z obecnej ČOV odvozom do ČOV Dolný Kubín.

Zmluva medzi obcou a OVS bola schválená dňa 19. novembra 2020 uznesením obecného zastupiteľstva č. 110.

Na rekonštrukciu ČOV obec za aktívnej účasti poslancov naďalej vykonáva prieskum trhu s požiadavkou cenovej ponuky na zhotovenie prác.

Požiadavka obyvateľov na zmenu územného plánu obce sa realizuje zverejnením Verejnej vyhlášky – Územný plán obce Oravská Poruba, zmeny a doplnky č.2 na webstránke obce a na úradnej tabuli.

V rámci pozemkových úprav v obci sa upresňuje hranica obvodu pozemkových úprav. Následne geodet vyhotoví výpis z registra pôvodného stavu a ten sa bude posielat každému vlastníkovi pozemku a budú vykonané pohovory.

Obec je akcionárom Oravskej vodárenskej spoločnosti s 4 589 akciami v hodnote 118 814,98 eur.

Aj napriek nepriazni niektorých bývalých dobrovoľných hasičov (1. 5. trinásti uzatvorili dohodu s obcou o členstve v DHZO, ktorú následne ôsmi vypovedali), DHZO má dnes sedemnást členov a pracuje podľa hasičského desatora. Všetci členovia absolvovali základnú odbornú prípravu hasičských jednotiek a dvaja z nich získali osvedčenie o odbornej spôsobilosti na výkon funkcie veliteľa DHZO. Dňa 19. novembra zastupiteľstvo uznesením č. 109 schválilo menovanie do funkcie veliteľa Dobrovoľného hasičského zboru obce Oravská Poruba Jána Kutlíka.

Firmou JK – Rezostav Dol-

ný Kubín boli urobené opravy miestnych komunikácií (odstránené výtlky po zime) v hodnote 8-tisíc eur. Vyčistený bol oporný múr pri vstupe do obce od Gecele. Následná oprava nemohla pokračovať, keďže Správe ciest ŽSK, závod Orava sa nepodarilo nájsť dodávateľa na zhotovenie prác.

Obec spracovala a zaslala žiadosť o poskytnutie dotácie na rekonštrukciu a modernizáciu verejného osvetlenia od č. d. 93 po č. 72 na ministerstvo financií. Ministerstvo oznámilo, že v roku 2020 nebude poskytovať dotácie na individuálne potreby obcí.

Jednou z plánovaných brigád, ktorú sa podarilo zrealizovať, bola brigáda na skrásľovaní obce 4. júla. Brigádnici sa zamerali na čistenie okolia svojich domov, rigolov a vykosenie verejných priestranstiev. Najaktívnejšia bola skupina brigádnikov v Zábreží, ktorá vyčistila lesopark. Viedol ju poslanec Bohuš Kuriš.

Premena interiéru kultúrneho domu

Plán kultúrnych, spoločenských a športových podujatí nemohol byť splnený pre známe príčiny súvisiace s pandemickými opatreniami. Aj na dôchodcov sme si v mesiaci úcty k starším mohli spomenúť len pohľadnicou.

Obdobie blížiacich sa Vianoc nám spríjemňuje vianočný strom, ktorý daroval Jaroslav Bruncko (č. d. 97), ďakujeme mu za to.

Veľmi milé a povzbudzujúce bolo stretnutie detí s Mikulášom 5. decembra. Akciu spontánne zorganizovali Roman Osadský, Marián Holly a Ján Badáň (členovia DHZO). Patrí im srdečná vďaka nielen od sladkosťami obdarovaných recitujúcich či spievajúcich detí, ale aj ich rodičov a nás všetkých. Bol to po dlhom čase opäť milý, ľudský a príjemný večer.

Dňa 31. októbra odišla do dôchodku pani kuchárka Zuzana Kvietková, ktorá sa dvadsať rokov starala o deti v materskej škole. Vždy bola zodpovedná pracovníčka, obľúbená a milá

teta pre deti vo svojom okolí.

Dovoľte, aby som sa jej menom svojim, poslancov OZ, pracovníkov obecného úradu ako i spokojných rodičov srdečne poďakoval za roky, ktoré venovala dobru našich detí.

Do ďalších rokov jej prajeme veľa zdravia, síl, ľudského šťastia, pokoja a lásky od všetkých blízkych.

Ešte mi dovoľte niekoľko informácií ku koronavírusu. Obyvatelia boli aktuálne informovaní o opatreniach prostredníctvom obecného rozhlasu, webstránky obce a úradnej tabule. S požiadavkou testovania pedagogických pracovníčok a zamestnancov obecného úradu sme sa v najkritičejšom období obrátili na Alenku Dudášovú, námestníčku riaditeľa dolnooravskej nemocnice, ktorá nám dvakrát veľmi ochotne a promptne za-

bezpečila testovanie, za čo jej aj touto cestou srdečne ďakujeme.

Pilotného testovania 23. – 25. októbra sa z 969 zúčastnilo 785 obyvateľov, čo je 81 %, z ktorých bolo 10 pozitívnych (1,27 %). V dňoch 31. 10. – 1. 11. bolo testovaných 650 obyvateľov, čo je 67 %, z nich pozitívnych bolo 5 (0,76 %). Tretieho kola testovania v dňoch 7. – 8. 11. sa zúčastnilo 727 obyvateľov – 75 %, z ktorých nebol žiaden pozitívny. Vážení obyvatelia, dovoľte mi, aby som sa vám v čase blížiacich sa vianočných sviatkov poďakoval za všetko dobré, čo ste pre svoju obec a jej obyvateľov urobili. Do nastávajúceho obdobia vám prajem pevné zdravie, pokoj v duši, lásku a šťastie vo svojich domovoch, aby sme si už skoro mohli povedať, že zlé časy sú natrvalo za nami.

Vladimír Kubišta

Spílenie vianočného stromčeka

Rekonštrukcia Bajčiovskej veže

Oravská Poruba bola úspešná pri žiadosti o dotáciu z Ministerstva kultúry SR na rok 2020. Z programu Obnovme si svoj dom, podprogram: Obnova kultúrnych pamiatok bola obci poskytnutá dotácia vo výške 25-tisíc eur na projekt Pokračovanie renovácie Bajčiovskej veže v Oravskej Porube - etapa reštaurovanie“.

V rámci etapy boli prevedené nasledovné reštaurátorské práce:

celkové očistenie od depozitov, zdegradovaných náterov a omietkových vrstiev, fixácia a upevnenie historických vrstiev omietok a maľieb, doplnenie jadrových omietok, materiálová retuš vytmelených

miest. Reštaurátorskou obnovou prešiel aj celý interiér.

Bajčiovska veža je zaradená v zozname Národných kultúrnych pamiatok a preto všetky práce - stavebné, reštaurátorské podliehajú plnej kontrole a koordinácii Krajského pamiatkového úradu Žilina. Celkové investičné náklady presiahli výšku 26 500 eur, z čoho spoluúčasť obce predstavovala 1500 eur.

Obec Oravská Poruba sa v januári 2021 bude opätovne uchádzať o dotáciu z rovnakého programu prostredníctvom ministerstva kultúry.

Milada Antalová

Vonkajší vzhľad veže

Vývoz plastov I. polrok 2021

29. január 2021
26. február 2021
26. marec 2021

28. apríl 2021
26. máj 2021
23. jún 2021

Prvé plne elektronické sčítanie obyvateľov

Rok 2021 bude z pohľadu budúcnosti Slovenska veľmi dôležitým rokom. Po desiatich rokoch totiž bude na Slovensku prebiehať sčítanie obyvateľov. V porovnaní s predchádzajúcimi sčítaniami je výnimočné – výlučne elektronické sčítanie a prvé integrované sčítanie. Elektronické a integrované sčítanie prináša mnohé výhody, akými napríklad sú: presnejšie a kvalitnejšie údaje, šetrenie životného prostredia, bezpečnosť a rýchlosť sčítania. Sčítanie obyvateľov bude prebiehať od 15. februára 2021 do 31. marca 2021.

Prvýkrát v histórii budú využité údaje z existujúcich administratívnych zdrojov v kombinácii s údajmi získanými od obyvateľov obce. Zber údajov od obyvateľov nebude prebiehať prostredníctvom papierových formulárov, ale vyplnením elektronického sčítacieho formulára. Zúčastniť sa sčítania je právom a zároveň zákonnou povinnosťou každého obyvateľa Slovenskej republiky. Na účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v Slovenskej republike trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt.

Obyvateľ sa sčíta sám alebo s pomocou blízkej osoby na akomkoľvek mieste využitím počítača, tabletu alebo mobilu s pripojením na internet. Sčítací formulár bude dostupný

na webovej stránke „www.scitanie.sk“ alebo sa obyvateľ sčíta cez mobilnú aplikáciu. Samosčítanie predstavuje rýchly a jednoduchý spôsob na vyplnenie sčítacieho formulára, bez narušenia privátnej zóny obyvateľa. Obyvatelia, ktorí sa nevedia alebo nemôžu sčítať sami, budú môcť využiť aj službu asistovaného sčítania. V našej obci bude zriadené kontaktné miesto - v zasadačke na obecnom úrade, kde obyvateľovi so sčítaním pomôže stacionárny asistent - Bc. Mária Babiaková.

Na území obce bude tiež pôsobiť mobilný asistent - Božena Červeňová, ktorá navštívi domácnosť obyvateľa v prípade, že o takúto službu požiada. Všetky údaje, ktoré obyvateľ počas sčítania do formulára uvedie, sa musia vzťahovať na rozhodujúci okamih sčítania, ktorým je 1. január 2021. Elektronické sčítanie prináša so sebou aj určité otázky spojené s bezpečnosťou uchovávaní údajov. Počas sčítania obyvateľov 2021 bude zachovaná maximálna možná ochrana osobných údajov. Bezpečnosť všetkých údajov je totiž prioritou a zároveň aj jednou zo základných podmienok elektronického sčítania. Všetky získané údaje by mali byť bezpečne chránené pred únikom, zneužitím alebo krádežou.

Mária Babiaková

Návrh rozpočtu na roky 2021 - 2023

	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Príjmy celkom	447.741 eur	439.992 eur	444.351 eur
Bežné príjmy	435.641 eur	439.992 eur	444.351 eur
Kapitálové príjmy	12.100 eur		
Finančné príjmy			
Príjmy RO s právnou subjektivitou			
Výdavky celkom	437.516 eur	438.598 eur	442.954 eur
Bežné výdavky	435.641 eur	438.598 eur	442.954 eur
Kapitálové výdavky	1.875 eur		
Finančné výdavky			
Výdavky RO s právnou subjektivitou			
Rozpočet obce	10.225 eur	1.394 eur	1.397 eur

Mária Babiaková

Keď sa rok s rokom stretne

Nebýva nič nezvyčajné, že v tomto čase, keď sa rok s rokom stretne, zvyknú ľudia hodnotiť, čo dobré či zlé priniesol. Vidíme to v televízii, počujeme v rádiu, čítame v novinách či rôznych blogoch na internete. Porubsko-zábrežský spravodaj nie je výnimkou a dáva možnosť každému povedať ostatným, čo zažil. Nebudem hodnotiť, čo priniesol obci a jej obyvateľom, napíšem o tom, ako som dva roky, čo sa koncom novembra stretli, videl ja.

V tom minulom roku, od volieb 2018 do novembra 2019, som mal možnosť po dlhšom čase vnímať činnosť úradu ako obyčajný nezainteresovaný občan. Boli mi vzdialené (nepatrí sa napísať že „ukradnuté“) problémy obecného úradu, netrápilo ma

plnenie predvolebných sľubov ani nakladanie s verejnými financiami. Ľudia vo voľbách rozhodli, že sú v dedine vhodnejší kandidáti na správu vecí verejných a tak som bol zbavený povinnosti starať sa vo svojom voľnom čase o problémy iných. A čo sa stalo? Vôbec nič. V dedine sa svietilo, kosilo, učilo, pochovávalo, vyvážali sa smeti, odhrňal sa sneh, proste všetko bežalo presne tak ako predtým. Pribudli lavičky, začal sa robiť akýsi park v Zábreží, boli športové, kultúrne aj spoločenské podujatia. Ako obyčajnému človeku, ktorý nič extra od úradu nechce, sa mi rozhodne nepohoršilo. Prvý z dvojice rokov hodnotím vysoko pozitívne, bol som s ním naozaj nadmieru spokojný.

Po tom, ako sa svojho poslanec-

kého mandátu vzdala Mirka Kurišová a ja som po nej nastúpil ako prvý náhradník, veľmi rýchlo som zistil, že ten pokoj bol len dôsledkom sladkej nevedomosti. Človek nemusí a často ani nechce vedieť, koľko roboty je za takým obyčajným „pokojným“ rokom. Možno k tomu prispela zhoda náhod, možno niektoré nešťastné rozhodnutia z minulosti, ale tento druhý rok mi už rozhodne pokojný nepríde. Nezhody až hádky ohľadom DHZO či detského folklórneho súboru, trestné oznámenia za znečisťovanie potoka, koronakríza a veci s ňou súvisiace a zrazu bol bezproblémový chod obce tu tam. Pomaly na každom kroku sa dalo stretnúť niekoho, kto nadával či dodnes nadáva. Čo bolo dobré sa rozbilo a nefunguje, buď sa nerobí nič,

alebo čo sa robí, sa robí zle.

Trochu podobnosti so situáciou pred štyroch rokov tu je, len aktéri sa vymenili. Tak to už v živote chodí, ľudská pamäť nie je pamäť slonia a tak sa dejiny zvyknú opakovať. Starostovský mandát, rovnako ako poslanecký, je na štyri roky a netreba robiť závery po polčase. Už čoskoro sa snáď podarí vyriešiť desaťročia trvajúci problém s nefunkčnou ČOV, časom sa zlepšia podmienky na podporu IBV, život sa vráti do normálu aj po koronakríze. Nikto nie je dokonalý, každý sa snaží robiť veci najlepšie, ako vie. Dnes sme tu silní a zdraví, patrí nám tu zdanlivo všetko, ale o dva či štyri roky to môže byť úplne inak. Nezapúdajme na to nielen v tento vianočný čas.

Eubo Matúga

Jarná očista dediny

Patrí k dobrým zvykom, že každoročne zjari organizujeme brigádu na skrášlenie obce.

Pandémia a následné opatrenia spôsobili, že sa mohla uskutočniť len teraz. Starosta Vladimír Kubišta prostredníctvom SMS správ a miestnym rozhlasom pozval občanov, aby sa podieľali na vyčistení a skrášení okolia svojich domov.

Čistenie priestorov okolo svojich domov začali viacerí obyvatelia už v piatok, o čom svedčili kopy prachu a blata, čakajúcich na odvezenie. Odvoz zabezpečoval Juraj Kováčik obecným traktorom.

Ešte v piatok údržbári obce vyčistili chodník okolo Oravy na Geceli.

Brigáda sa začala o 8. hodine. Brigádnici sa zamerali na vyčistenie rigolov a priepustov, vykosenie verejných priestranstiev, zametali verejnú komunikáciu od posypového materiálu, pozostatku zimnej údržby.

Početnejšia skupina brigádnikov pod vedením poslanca a zároveň predsedu urbárneho spoločenstva v Zábreží Bohuša Kuriša sa postarala o lesopark. Slavomír Kuriš, Štefan Šimon, Vladimír Kašík, Milan Macák, Ján Chlúda, Peter Holub, Milan Kuriš, Zdeno

Farbák, Pavol Mišun, Oľga Svoencíková a Anton Čipčala ml. areál vykosili a vyčistili. Je smutné, že niektorí spoluobčania si opäť tento priestor zamenili za smetisko pre stavebný materiál či kompostovisko. Po brigáde si účastníci pochutnali na guláši, ktorý navaril Vladimír Kašík.

Čistenie Lúžka začal Miroslav Mikuš ml. hneď po vyhlásení brigády. Vykosil polovicu „ladovej“ plochy. Ďalšiemu koseniu a čisteniu sa venovali poslanec Ľubomír Lehocký, Ján Badáň st. a Ján Kašík.

O dom smútku sa postarala rodina poslanca Jána Kutlíka. Vyčisti-

li vnútorné priestory, namalovali okenné rámy a vykosili okolie.

Cestu v okolí obecného úradu vyčistila D. Mišunová.

Dušan Smolka, Karol Medvecký a Jozef Kacko vykosili, vyčistili a vylajnovali futbalové ihrisko a vyčistili tribúnu.

Zberný dvor bol otvorený celé dopoludnie.

Brigády sa zúčastnili obyvatelia v produktívnom veku, tradične dôchodcovia, ale bolo potešiteľné vidieť aj deti, ktoré pomáhali svojim rodičom.

A čo nás ešte čaká? Vyčistiť chodník Diel – Gecel' a vykosiť jeho okolie.

Pozemkové spoločenstvo

Blíži sa nám koniec roka 2020 a tak nastáva čas ročného bilancovania. Bol to rok, počas ktorého nás výrazne zasiahla nečakaná pandémia. Táto pandémia zmenila život na celom svete. Museli sme preto prijímať obmedzujúce opatrenia aj v našom spoločenstve. V lesopastevnej činnosti bol obmedzený počet pracovníkov, redukovali sme činnosť na nevyhnutné, neodkladné práce. Takisto sme ťažili drevo len po kalamitách. Aj napriek pandémie cena dreva je stále podhodnotená, neprináša nám očakávané zhodnotenie investícií.

Aj činnosť výboru bola obmedzená, nakoľko sme sa nemohli stretávať pravidelne. Napriek všetkému sme robili, čo sa dalo

a v rámci možností sme sa starali o zverený majetok PSU Zábrež. Dúfajme, že do budúcnosti sa situácia nezhorší a budeme môcť aj naďalej pomáhať pri obnove lesa a zachovať tak prírodu v našom katastri svoj ráz. Nebude to už ale ráz ihličnatého, ale zmiešaného lesa. Listnaté drevo, hlavne buk je v dnešnej dobe menej cenené, no pre budúce generácie bude aspoň nádejou na zlepšenie zlej klimateckej situácie.

Na záver znova vyzývam všetkých podielnikov PSU Zábrež na zapojenie sa do našej činnosti a pripomínam, že v roku 2021 budú voľby. Očakávame záujem o riadenie celého chodu spoločenstva.

Bohuslav Kuriš

Október – mesiac úcty k starším

Každoročne v mesiaci októbri, keď príroda nabera krásu jesene, prejavujeme všetci svoju pozornosť a úctu občanom skôr narodeným, ktorých vlasy sú postriebrené šedinami a konanie obohatené veľkými životnými múdrosťami.

Žiaľ, toto obdobie je poznačené vírusom korona a spoločné akcie sa nekonajú. Z príležitosti tohto sviatku dostali seniori do schránky aspoň pozdrav, aby vedeli, že si obecny úrad uctil seniorov.

Mária Šustrová

Zo života seniorov

Po dlhšej dobe sme sa s radosťou opäť stretli v júni. Leto sľubovalo, že seniori sa po prvej vlne korony môžu opäť stretávať.

Koncom júna sme si urobili autobusový výlet po Orave – loďou na Slanický ostrov umenia, do Hviezdoslavovej horárne pod Babou horou, zastavili sme sa v Kline pri križi „Rio de Klin“, prezreli sme si aj múzeum kávy v Krušetnici.

Jeden horúci deň sme prežili na Liptovskej Mare. Na lodi sme si vypočuli históriu vzniku priehrady na Liptove. Ďalší spoločný čas sme využili návštevou Dudiniec, skalných obydlí v Brhlovciach, v Kalinčiakove sme si obzreli sakrálnu stavbu ro-

mánskeho kostola, v Leviciach sme si pozreli hrad a mesto. Neskôr sme si vypočuli históriu a prezreli Národný žrebčín v Topoľčiankach i topoľčiansky zámok.

V septembri sa malá skupinka seniorov vybrala na turistiku. Išli z Ružomberka lanovkou na Malino Brdo a potom na druhú stranu kopca do Vlkolínca. Krásne jesenné počasie prialo aj tomuto výletu.

Od októbra však prišla druhá vlna pandémie a znova nás všetkých uzavrela vo svojich domoch. Veríme však, že už v budúcom roku sa vírus stratí a my sa opäť budeme môcť stretávať.

Mária Šustrová

Ako to vidím ja

Vážení spoluobčania!

Dovoľte, aby som sa vám prihovoril ako poslanec obecného zastupiteľstva, od 1. mája aj ako zástupca starostu obce, ale hlavne ako občan Oravskej Poruby. Keďže som aj predsedom kultúrnej a športovej komisie, budem sa vo svojom príspevku venovať hlavne tejto problematike.

Ako je všeobecne známe, žijeme momentálne veľmi ťažké obdobie. Je tu koronavírus, ktorý nám všetkým veľmi znepríjemňuje každodenný život, prácu, ale aj kultúrne a spoločenské aktivity. No i napriek tomu sa nám za pomoci zaniatených spoluobčanov podarilo zorganizovať niekoľko podujatí.

Medzi najobľúbenejšie akcie patrí každoročné pálenie jánskej vatry, o čom svedčí účasť množstva občanov na tejto akcii. Hneď po skončení opatrení v prvej vlne korony sme sa pustili do prípravy vatry. Drevo na jej postavenie sme získali z urbárneho spoločenstva Oravská Poruba. Popri stavaní vatry sme upravili terén a lavice na sedenie. Prvý jánsky termín sme ešte museli preložiť a akcia sa uskutočnila až o týždeň neskôr. Aj napriek nepriaznivému počasiu sa jej zúčastnil hojný počet našich spoluobčanov. Za-

pálenie vatry sprevádzali tóny štátnej hymny, a ako sa už stalo dobrým zvykom, pokračovala zábava do polnoci pri hudbe kapely ALFA+. Môžem skonštatovať, že to bola veľmi vydarená akcia a chcem touto cestou poďakovať všetkým, ktorí sa zúčastnili na jej príprave a organizovaní.

Ďalšou obľúbenou akciou bývajú každoročne Dni obce. Bohužiaľ, pre pandemické opatrenia a zákaz hygienikov, sa tento rok nemohli uskutočniť. Pevne verím, že si túto akciu vynahradíme na budúci rok pri jej 20. výročí.

Keďže celé leto nebolo možné usporiadať žiadne kultúrne ani športové podujatie, bol život v našej obci trochu smutný. Jeseň však opäť nepriniesla nič dobré. Pre zhoršenú pandemickú situáciu boli prijaté ďalšie opatrenia a obmedzenia, kde sme tri týždne po sebe museli absolvovať testovanie na Covid 19. To prinieslo nemalé problémy s prípravou miesta na testovanie a zabezpečením personálu. Myslím si, že testovanie naša obec zvládla na výbornú nielen čo sa týka pripravenosti, ale hlavne po stránke zdravotnej, keď pri treťom testovaní sme nemali ani jedného nakazeného spoluobčana. Chcel by som sa všetkým poďakovať,

zvlášť pracovníkom obecného úradu, ktorí aj vo svojom voľnom čase pomáhali testovaciemu kolektívu.

V bývalom kultúrnom dome v Zábřeží, kde je momentálne telocvičňa a posilňovňa, som nainštaloval priestorový WIFI termostat na diaľkové nastavovanie teploty. K tomuto kroku sme pristúpili na základe vysokej spotreby plynu. Ovládanie teploty je riadené pracovníkom obecného úradu a mnou. Verím, že táto inštalácia prinesie zníženie nákladov na vykurovanie a aj zvýšenie komfortu pri obsluhu kúrenia.

V plnom prúde sú prípravy na zimnú sezónu. Uskutočnila sa brigáda na lyžiarskom vleku na Nových lazoch. Bolo natiiahnuté nové elektrické vedenie na zabezpečenie bezpečnosti pre lyžiarov. Došlo k úprave terénu pred lyžiarskou búdou a úprave porastu stromov. Po nahodení kotiev v prípade priaznivého počasia bude možné lyžiarsky vlek uviesť do prevádzky.

Vydarenou akciou, ktorú sa nám podarilo zorganizovať na poslednú chvíľu za pomoci DHZO, bolo privítanie Mikuláša. Vzhľadom na to, že nebolo možné akciu usporiadať tradičným spôsobom, zvolili sme pre obec

nezvyčajnú formu - chodiť po obci a rozdávať deťom darčeky priamo pri domoch. Stretlo sa to s veľmi pozitívnym ohlasom, veď Mikuláš a strašný čert tešili deti skoro tri hodiny. Pravdepodobne sa takýto štýl návštevy Mikuláša stane tradíciou. Akciu sme pripravili pre potešenie našich najmenších obyvateľov. Chcem sa ospravedlniť za neskorú informovanosť o tejto akcii, ale do poslednej chvíle sme nevedeli, ako ideme akciu uskutočniť.

Na záver mi dovoľte pristiaviť sa pri téme, ktorá v obci rezonuje veľmi často, a to je téma dobrovoľného hasičského zboru obce. Ako nový zástupca starostu som bol požiadaný niektorými členmi dobrovoľného hasičského zboru, poslancami a občanmi, ale samozrejme bol to aj môj osobný záujem, pre zachovanie požiarnej techniky v obci. Následne som oslovil a pokúsil sa získať naspäť pôvodných členov tejto zložky obce, po niekoľkých rozhovoroch s členmi to chvíľu vyzeralo tak, že by sa zbor mohol zachovať v pôvodnom stave. Následne, začiatkom leta, začali bývalí členovia DHZO zasielať výpovede z členstva v tejto organizácii.

pokračovanie na s. 8

Ako to vidím ja

pokračovanie zo s. 7

Pre záchranu pridelenej hasičskej techniky a DHZO som bol nútený osloviť nových, ale aj starých členov DHZO na vytvorenie novej hasičskej jednotky, nakoľko podmienkou zachovania zapožičanej techniky je plne funkčná jednotka s vyškoleným veliteľom.

Následne na to sme ako obec v auguste požiadali Okresné riaditeľstvo hasičského zboru v Dolnom Kubíne o vyškolenie nových veliteľov. Po vyškolení by boli splnené všetky podmienky. Termín školenia bol stanovený na 20. septembra. Medzitým prebehlo školenie nových členov DHZO, základný kurz, ktorý musí absolvovať každý člen. Avšak pred začiatkom školenia pre veliteľov nám oznámili, že pre pandémie sa všetky školenia rušia. Preto sme nemohli splniť požiadavku pre zachovanie techniky v obci. Po rôznych urgenciách až cez ministerstvo vnútra sa podarilo následne v novembri školenie

usporiadať. Bohužiaľ, nájomná zmluva pre vypožičanie techniky bola platná do konca októbra. Preto nám bola technika odobratá s tým, že po splnení všetkých podmienok nám bude vrátená. V tomto období máme všetky podmienky splnené a čakáme na podpísanie novej nájomnej zmluvy. Verím, že všetko dobre dopadne a aj týmto bude zabezpečená ochrana majetku a hlavne životov ľudí v našej obci.

Na záver mi dovoľte popriať všetkým obyvateľom veľa pevného zdravia, aby sme všetko úspešne zvládli. Po skončení pandémie sa teším na naše spoločné akcie, ktoré nám spríjemnia život v obci.

Prajem krásne a požehnané vianočné sviatky.

Moje osobitné poďakovanie patrí týmto spoluobčanom:

Badáň Ján ml., Kutlík Ján ml., Kušnierik Miroslav, Ladislav Hollý st., Gabri Štefan, Gálik Jozef st., Gálik Jozef ml., Gálik Peter, Gonda Peter, Osadský Roman, Bajdich Peter st., Bajdich Dušan, Šimon Peter, Dudáš Peter, Badáňová Eva, Sitárová Lucia, Gabriová Mária, Hollá Ružena, Hollý Marián ml., Mikuš Ľubomír st., Mikuš Martin, Šuvada Igor, Šuvada Michal.

Ospravedlňujem sa, ak som na niekoho zabudol.

Marián Hollý

Čo majú nové škôlkari

Polrok prešiel ako voda a sme tu opäť s novými aktualitami o dani v našej materskej škole.

V školskom roku 2020/2021 nám poklesol počet detí, k septembru máme zapísaných 34 detí, 8 z nich sa pripravuje na vstup do prvého ročníka základnej školy. Veríme, že je to len krátkodobý pokles a demografická krivka opäť porastie. Od septembra sme zaznamenali personálne zmeny. Po materskej dovolenke sa vrátila Iveta Jarošová, pracovný pomer ukončila Klaudia Kormaňáková, ktorá ju počas zastupovala.

Pracovný pomer k 31. októbru 2020 ukončila aj naša pani kuchárka Zuzana Kvietková, ktorá

sa starala o hladné brušká detí viac ako dvadsať rokov. Aj keď sa hovorí, že každý je nahraditeľný, myslím si, že nie celkom. Predsa každý je iný a zanechá za sebou nejakú stopu. U niekoho je len plytká, ale niekto ju vryje veľmi hlboko. To je aj prípad našej tety kuchárky. Bola lojálna a veľmi obetavý zamestnanec milujúci svoju prácu, deti, ochotne sa podieľala na zveľadovaní materskej školy, nikomu nevedela povedať „nie“. Ale roky človek nezastaví. A aj touto cestou jej chceme za zamestnancov škôlky a obecného úradu v Oravskej Porube, za všetky deti a rodičov z celého srdca poďakovať a do ďalších rokov života jej popriať veľa zdra-

via, pohody v rodine a životného elánu.

Od konca novembra sme privítali novú pani kuchárku – Vieru Mikušovú. Verím, že sa jej u nás bude páčiť a doplní zabehnutý kolektív.

Prísne hygienické opatrenia súčasnej doby nám neumožňujú organizovať spoločné aktivity, čo je veľká škoda. S deťmi sme zažili príjemný Deň materských škôl plný súťaží a hier, púšťali sme šarkany. Deti privítali aj Mikuláša a čertíka v materskej škole. Niektorí s piesňou a básňou, niektorí s plačom a strachom v očkách. Ale balíček sladkostí zahnal všetky obavy.

Pracovali sme aj na zveľadovaní

priestorov. V septembri za financie získané zo školského plesu sa nalepila PVC podlaha v priestorocho vstupnej chodby, vymaľovali sa chodby a sociálne zariadenie veľkej triedy.

A čo nás najviac trápi je sociálny kontakt rodičov. Mnohí sa nepoznajú a v podstate nemáme možnosť vytvoriť spoločný priestor, kde by sa zoznámili, vytvorili neformálne kontakty a boli sme zasa ako jedna veľká rodina. Veľká škoda, že nám nebude umožnené organizovať ani tradičný školský ples.

Ale verím, že jedného dňa skončia všetky opatrenia a my sa vrátíme do bežného veselého života.

Iveta Franková

Zmenou zákona sa obce triedeniu kuchynského bioodpadu nevyhnú

Finančnú neúnosnosť ako dôvod pre netriedenie legislatívna úprava ruší od roku 2021.

Väčšinu slovenských miest a obcí čaká od budúceho roka nová povinnosť. V súčasnosti zákon vyžaduje od samospráv triedený zber biologicky rozložiteľných kuchynských biologických odpadov (KBO) z domácností. Od januára 2021 novela ruší najčastejšie aplikovanú výnimku, na základe ktorej sa dosiaľ viaceré mestá a obce tejto povinnosti vyhýbali – ekonomickú neúnosnosť triedenia.

Doteraz platilo, že triediť KBO obce nemuseli, ak doložili, že prostriedky na nakladanie s ním nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 percent zo zákonom stanovenej hornej hranice sadzby. Výnimka o finančnej neúnosnosti zo zákona vypadne, a tak už od

nového roka bude na pleciach samospráv, aby triedený zber na svojom území zabezpečili.

V platnosti zostanú už len tri prípady, kedy sa povinnosti naďalej bude dať vyhnúť:

- prvá výnimka sa týka miest a obcí, v ktorých zmesový odpad končí v zariadení na energetické využitie odpadu,
- druhá tých, kde domácnosti všetok kuchynský bioodpad kompostujú,
- tretia takých území, kde nie je triedený zber technicky možný. Ide o ťažko prístupné historické centrá miest, respektíve riedko osídlené oblasti.

Z legislatívnej zmeny tak vyplýva, že povinnosť s triedením začne platiť pre zhruba 80 % samospráv.

Prvá a tretia možnosť je spoplatnená, preto naša obec ponúka občanom variant číslo dva, kde 100% domácností všetok kuchynský bioodpad bude kompostovať individuálne. Obec nebude zabezpečovať zber kuchynského odpadu, ale vie občanom zabezpečiť kompostovací zásobník. Občan za túto službu nebude platiť, ale podpíše čestné prehlásenie o kompostovaní.

Bol prísľub, že tento zákon nadobudne platnosť v roku 2022, avšak platiť bude už od 1. januára 2021. Preto bola 18. novembra 2020 zaslaná správa formou SMS s výzvou k podpísaniu uvedeného čestného vyhlásenia, aby sme dodržali uvedený zákon.

Cieľom zákona je zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu, ktorého je približne 100 kilogramov na osobu. Odpad končí prevažne na skládkach, kde hnijúce zvyšky potravín produkujú takzvaný skládkový plyn. Vzniká tak riziko znečistenia podzemných vôd, šírenia baktérií v „živnej pôde“, z čoho vyplývajú zdravotné riziká. Odklon tohto odpadu zo skládok a s tým spojený pozitívny vplyv na životné prostredie vyžaduje aj Európska komisia. Prioritou pre nás musí byť minimalizovanie vzniku kuchynského bioodpadu. Ak kuchynský odpad vzniká, najlepšie ho zhodnotíme cez kompostovanie.

ZBERNÝ DVOR

Chceme poďakovať občanom, že vo väčšej miere vozia odpad vytriedený. Stále sa však nájdu občania, ktorí privážajú odpad v jednom kuse zložený z rôznych

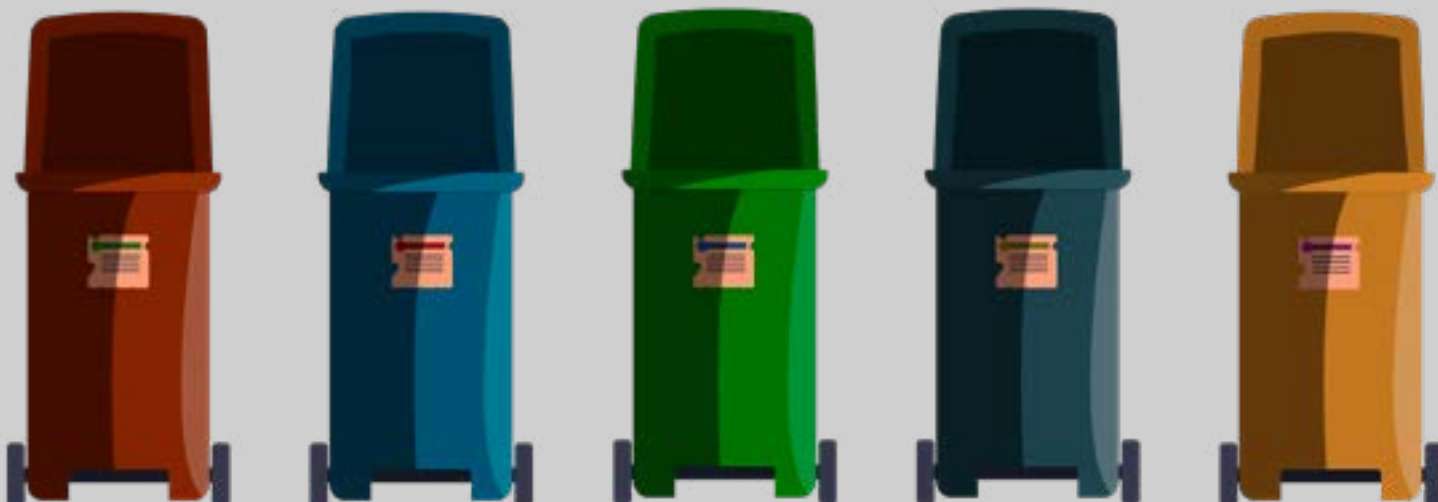
materiálov. Zberný dvor si tak mýlia so smetiskom. Pracovník obecného úradu tam nie je na triedenie odpadu, ale aby dohliadal na jeho správne uskladnenie.

Taktiež sa častejšie vyskytujú prípady, kedy je na zberný dvor dovezené veľké množstvo odpadu z jednej domácnosti, napríklad pri rekonštrukcii stavieb, vypratávaní nepotrebného materiálu z domácností. Myslíme si, že v takýchto prípadoch by si mal každý občan odvoz riešiť individuálne prostredníctvom objednávky odvozu z Technických služieb.

Nakolko narastá množstvo vzniknutého odpadu v obci, stúpa aj cena za odpad, ktorú musia následne zaplatiť občania. Zákony o odpade sa za posledné dva roky veľmi zmenili a začína to byť zaujímavá komodita. Tak budme rozumní a robme všetko preto, aby odpad v našej obci bol čo najlacnejší.

Ján Kutlík

Zdroj: <https://www.odpady-portal.sk/Dokument/105459/zakon-sa-zmenil-obce-sa-uz-triedeniu-kuchynskeho-bioodpadu-nevyhnu.aspx>

Pravidlá triedenia odpadu

SKLO	PAPIER	PLASTY	KOVOVÉ OBALY	ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD	DREVO	DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD
			KOMBINOVANÉ MAT.			
ČO PATRÍ DO ZBERU						
<ul style="list-style-type: none"> ✓ neznečistené biele i farebné sklenené fľaše a črepy ✓ nádoby, obaly a predmety zo skla (poháre, sklo z okuliarov) ✓ fľaštičky od kozmetiky a liekov zbavené plastových častí ✓ okenné (tabuľové) sklo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ neznečistené papierové obaly ✓ obaly z lepenky ✓ kancelársky papier ✓ škatule, kartóny - porezané ✓ noviny, časopisy ✓ letáky ✓ zošity ✓ knihy bez tvrdej väzby ✓ pohľadnice, listy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ čisté a zašliapnuté (s etiketou aj uzáverom) PET fľaše ✓ obaly z kozmet. produktov (šampóny, pracie prostr.) ✓ nádoby od čistiacich prostriedkov ✓ obaly z potravín (kelimky od jogurtov a pod.) ✓ fólie (vrecká, tašky) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ neznečistené hliníkové a oceľové kovové obaly ✓ plechovky od nápojov ✓ prázdne umyté konzervy ✓ kovové vrchnáky z fliaš ✓ kovové tuby od pást ✓ drôty a káble, starý riad ✓ obaly zo sprejov ✓ hliníkové viečka a obaly ✓ od zvyškov jedál očistené viacvrstvové obaly ✓ od mlieka, džúsov a vína 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ znečistené obaly ✓ smeti ✓ studený popol ✓ vrecká z vysávača ✓ použité hygienické potreby (vreckovky, vložky, plienky) ✓ roztrhané, veľmi znečistené textilie a topánky ✓ hračky ✓ elektronické nosiče ako CD, DVD, kazety, diskety ✓ výrobky z PVC 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odpadové drevo očistené od skla, plechu, rôznych nalepených či inak prilepených častí ✓ bez obmedzenia množstva rozobraný drevený nábytok, stoličky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tehly, tvárnice ✓ obkladačky ✓ stavebná suť (čistá) ✓ umývadlá a WC (bez kovu a plastov) ✓ keramika
ČO NEPATRÍ DO ZBERU						
<ul style="list-style-type: none"> ✗ znečistené obaly, vrchnáky ✗ korky, gummy ✗ porcelán, keramika ✗ zrkadlá, drôtované sklo ✗ fľaše z umelej hmoty ✗ časti uzáverov fliaš ✗ žiarovky, žiarivky ✗ automobilové sklá ✗ monitory 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ mokrý, mastný či inak znečistený papier ✗ asfaltový a dechtový papier ✗ celofán, preklepový papier ✗ použité hygienické potreby ✗ vrstvené obaly ✗ voskovaný papier ✗ papier s hliníkovou fóliou ✗ obaly z mrazených potravín ✗ tapety ✗ kopírovací papier 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ znečistené plastové obaly ✗ novodurové rúrky ✗ molitan, podlah. krytiny ✗ obaly od nebezpečných látok, napr. motor. olejov ✗ chemikálie, farby ✗ plastové obaly so sklom, papierom, kovmi, textilom ✗ obaly z nebezp. látok (lepidlá, riedidlá, farby) 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ kovový odpad ✗ elektronický odpad ✗ obaly od kávy, pudingov, práškov do pečiva, korenín, nanukov, žuvačiek a pod. ✗ stavebné spreje (pur-pena, tuby z tmelov, silikónu) ✗ plasty z automobilov ✗ PVC guma ✗ stavebný polystyrén ✗ záhradné hadice 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ nebezpečný odpad ✗ stavebný odpad ✗ tráva, lístie, konáre ✗ staré lieky ✗ batérie a akumulátory ✗ elektrospotrebiče ✗ žiarivky a výbojky ✗ papier a lepenka, sklo, plasty ✗ obaly z viacvrstvových kombin. materiálov a kovov 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ odpadové drevo so zvyškami skla ✗ drevo s prichyteným plechom, textilom, koženkou (čalúnenie) ✗ spráchnivelé drevo ✗ umakart ✗ okná s platovým alebo železným kovaním ✗ želez. podvaly ✗ silno farbené drevo ✗ drevo znečistené dechtom 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ sadrokartón, polystyrén ✗ stavebné siete ✗ vrecia z cementu a lepidiel ✗ el. káble ✗ sklená vata

Spoločenská kronika

Narodení k 30. 11. 2020

Emily Sliacka
Noel Munitor
Dorota Turčeková
Jozef Dutka
Alica Matláková
Eliška Šolcová
Sára Bajdichová
Denis Mrekaj

Zomrelí k 30. 11. 2020

Viera Lacková
Karol Keveš
Žofia Mikušová
MUDr. František Izsof
Jakub Taraba
Ján Maňto
Darina Mišúnová

Sobáše k 30. 11. 2020

Barbora Holubová a Daniel Suroviak
Kristína Hudáková a Dominik Fiala
Silvia Meleková a Lukáš Makúch
Marta Pobehová a Patrik Michalica
Marianna Kustrová a Ladislav Stanček
Dáša Mikušová a Lukáš Javornický